

Sămănătorul

Redactor responsabil:
Dr. Enea Popa

Redacția: Piața Regele Ferdinand 55
Administrația: Piața Regele Ferdinand 56

FOAIE CULTURALĂ-POLITICĂ

Apare la 5, 15 și 25 a fiecărei luni
sub conducerea unui comitet

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe anul întreg 120 Lei
Pe jumătate an 60 Lei
Pe trei luni 30 Lei

Spre Alba-Iulia

Avem un leagăn sfânt al românismului, al libertății naționale și al dreptății sociale. Cetate sortită de veacuri să vadă triumful marelui voivod Mihai Viteazul, care a topit granițele despărțitoare între frații de același sânge și a întrupat, pe-o clipă, unirea tuturor Românilor. Simbol de sânge țâșnit din vinele răsăritului Horia, care pentru întâia dată a descătușat în sufletul poporului nostru dorința după dreptate. Alba-Iulia — locaș neprihănit de glorie românească — între zidurile căreia a tresăltat sufletul neamului în anul 1918, când s'a declarat unirea pe veci a tuturor Românilor și de unde s'a zămislit cu zdrobitoare putere, mana libertății și a drepturilor constituționale ale poporului nostru.

Se împlinesc zece ani de domnie românească, zece ani amestecați în lacrimi de suferință și lacrimi de bucurie. Zece ani în cari cumpăna înfrângerii și cumpăna biruinții și-a purtat acul deasupra țării. A biruit dreptatea și ne mândrim că această dreptate și-a făcut drumul din cuprinsul Albei-Iulii.

Partidul național-țărănesc, ajuns la cârma țării prin stăruința neclintită și vitejească a poporului nostru, își ține de mare datorie, să prăznuască împlinirea celor dintâi zece ani dela unire cu mare sărbătoare. Intr'o impunătoare orânduire de serbări, începând cu 10 Mai la București și continuând

în celelalte zile prin toate capitalele de provincii ale țării noastre scumpe, se va opri cortegiul la 15 Mai 1929 în Alba-Iulia.

Ne cheamă tot simțământul nostru de român, ne îndeamnă bucuria noastră de oameni liberi, ne adună bucuria fericirii naționale la Alba-Iulia. Să mergem — să ne prihănim sufletul, să ne întărim credința și mai presus de toate să arătăm lumii întregi tăria neamului nostru.

Vor fi acolo soli din toate neamurile și din toate țările. Ne vor pândi dușmanii noștri și se vor uita cu mândrie la noi preținii țării noastre. La Alba-Iulia, — acolo să se înfățișeze poporul nostru unit, pentru totdeauna nedespărțit, vajnic și neînfricat păzitor al tricolorului național.

Să ne împodobim steagurile noastre și să mergem cu lăutari în frunte. E zi de primăvară, par'că anume a întârziat timpul din acest an, ca să simțim cu mai multă putere, cu mai multă tărie întreaga căldură înviorătoare a naturii. Suntem în primvara vremii poporului nostru. Să ne oțelim credința strămoșească și națională în sărbătoarea neamului din 10—15 Mai. Mult am suferit, mult am luptat din veac în veac, din părinți în fii, vrednici suntem de biruința ce ne-a dat-o atotmilostivul D-zeu și vrednicia neamului nostru.

Flăcăi și fete, bărbați și moșnegi, cu jocuri și chiuituri, cu gând de sărbătoare, — să mergem cu toții la Alba-Iulia.

Apostolul, și Ioan, și ceilalți cu dânșii.

Ajunși aici s'a oprit Gavril și închinându-se până la pământ și acope-rindu-și fața cu aripa, a zis:

— Iată, Doamne, sufletul robului Tău Sănger, își așteaptă judecata.

Domnul și-a plecat fața, cu mahnire adâncă, pentru răutatea acestui suflet, iar Maica Preacurată a început să plângă cu hohot. Și îngerii toți să suspine.

Apoi s'a întors Domnul către Serafimi și le-a făcut semn să cheme mărturiile la judecată. Și au plecat aceeaștia în spre cele patru colțuri ale lumii, buciurând din surle și din trîmbiți, chemând mărturiile asupra lui Sănger.

Și au prins să vie. Lung șireag, de se înegreau căile văzduhurilor. Oameni uciși, călători prădați, văduve asuprite și orfani jefuiți. Tot mărturiile ale păcatelor lui. Și glăsuiau ei:

— Pe mine m'a ucis, Doamne,

O lege mult așteptată

Comisiunea însărcinată de guvernul Maniu cu întocmirea unei noi legi administrative și-a terminat lucrările mai zilele trecute. Anteproiectul de lege întocmit de această comisie, din care au făcut parte învățații profesori Paul Negulescu, C. Stere, R. Boilă și G. Alexianu, este tipărit gata și s'a și împărțit tuturor deputaților și prefecților. În ziua de 25 Aprilie, când Camera și Senatul își reiau lucrările întrerupte în Joiă trecută, se va începe, la Cameră, discutarea acestui anteproiect de lege administrativă, care, după ce va deveni lege, este menit să aducă mari schimbări în țară.

Credem că în foarte scurtă vreme va urma dizolvarea tuturor consiliilor comunale din țară, iar la scurtă vreme după dizolvare se vor face alegeri comunale în baza noii legi administrative.

În numărul viitor al foi noastre vom da lămuriri mai largi în legătură cu această foarte însemnată lege.

Știri

† Nicolae Șuteu, notar în Apalină, a încetat din viață, după un morbo lung și greu, în ziua de 17 Aprilie a. c., în anul al 35-lea al vieții. Prohodul s'a slujit în comuna Apalină de către dl. protopop Ariton M. Popa asistat de dd. preoți Maxim Sârbu și Gavril Pop, predica rostind-o dl. protopop Ariton Popa. Înormântarea a avut loc în cimitirul gr. catolic din Reghin. La mormânt au vorbit doi colegi ai decedatului și dl. subprefect P. Roșca în numele dlui prefect al județului. Bunul Dum-

când veneam cătră casă dela târg, și mi-a luat bănișorii pe văcuțele copiilor mei. Pe mine m'a prădat, furându-mi vitele. Pe mine m'a lăsat pe drumuri, dând foc casei mele și adunărilor din ograda părintească. Pe mine m'a scos din moștenirea bărbatului meu, vânzându-mi casa și masa. . .

— Pe noi ne-a lăsat pe drumuri — se tânguiau nește copilași cu aripioare de înger, căci ne-e ucis pe mama și pe tata.

Și tot așa martorii. De lăcrimau cetele cerești, iar apostolul Pavel își coperise fața cu mâinile sale.

Domnul sta nemișcat cu ochii în Cartea vieții, Sta gândit. Apoi zise:

— Mai sunt? Chemați acum faptele lui bune. . .

Și au plecat iarăși Serafimii cu trîmbițele lor încovoiate. Glasul acestora răsuna prelung în tot cuprinsul dintre cer și pământ.

nezeu să odihneasă în pace pe părutul Nicolae Șuteu, iar familiei îndurerate să-i deie mângâiere deplină.

Propaganda românească. Puternica stațiune de radiofonie (telegrafie fără fir) din Londra a organizat, în seara zilei de 9 Aprilie, un program românesc, care a fost transmis (lătit) în întreg imperiul britanic. Programul s'a deschis cu Imnul Regal Român, a urmat apoi o cuvântare a dlui ministru Titulescu. D-sa a vorbit despre arta populară românească, iar la urmă despre istoricul rasei românești. În pauze orchestra a cântat cântece naționale și arii de ale compozitorilor români. Pe această cale ne putem face cunoșcuți. Până azi streinătatea ne cunoaște aproape numai părțile rele.

Alegerile parțiale. În ziua de 14 Aprilie a. c. s'au ținut alegeri parțiale la Arad, Cetatea Albă și Vlașca. În toate trei locurile au reușit candidații partidului național-țărănesc. La Arad a fost ales senator dl. Emil Velliciu, cu 29.748 voturi. La Cetatea Albă (Basarabia) a fost ales deputat dl. Gh. Stănișev, cu 36.045 voturi, iar la Vlașca a fost ales deputat dl. Nichifor Crainic, cu 28.843 voturi. Candidații liberali și averescani abia au întrunit câteva sute de voturi. Resultatul acestor alegeri ne arată lămurit, că poporul și azi este tot așa de strâns unit în jurul partidului național-țărănesc ca și în trecut.

Parlamentul a luat vacanță. Miercurea trecută Camera și Senatul au luat vacanță pentru o săptămână. Amândouă adunările își vor relua lucrările în ziua de 25 Aprilie crt. Indată după reluarea lucrărilor se va lua în discuție noua lege administrativă, a cărei votare este mult așteptată de toată lumea.

Reduceri de taxe de export. În ședința din 13 Aprilie a. c., delegația economică a guvernului a hotărât următoarele reduceri de taxe de export: Făina de grâu și de secară la 500 lei vagonul, țărățele la 500 lei vagonul, mazărea tot așa; călții de in și de că-

Dar nime nu urca peste vămile văzduhului. . .

Și a zis Domnul să mai sune odată. Și încă odată.

Însă nime, nime. De căzuse Maica Preasfântă la picioarele Fiului, vărsând lacrimi părâu.

Și era să ridice Judecătorul glasul, să rostască judecata.

Când, iată, pe o cărare colbuită, vine grăbind tare, plin de sudori, un bou blând, cu grumazii roșii de jug. Se oprește sfios în fața luminii, înălțând, cu teamă, ochii lui buni spre Domnul.

— Opriți judecata, Doamne. Iată eu făptura mânilor Tale, mă rog pentru acest suflet gătit spre osândă. Mărturie am venit să fac despre fapta lui bună. . . A fost vară atunci. Din cer coborea foc în chip de secetă, spre pe-

deapsa pământurilor. Eu eram prins la car cu alți cinci tovarăși, ducând greutate multă. Și era cald cumplit. Umbla

Fapta bună

de Alexandru Lupeanu

S'a făcut odată că a murit un păcătos mare. Acesta în tinereță a fost hoț de codru, iar mai târziu, scăpat de prin temniți, un asupritor fără milă al văduvelor și orfanilor.

Și a fost când a murit el, că a coborât Arhanghelul Gavril din împărăția Tatălui ceresc și, stând lângă patul celui ce-și da sufletul, i-a poruncit să-i urmeze. Și au plecat în zbor, ca gândul, peste vămile văzduhului, sus la marele scaun de judecată al Mântuitorului lumii, Isus Hristos.

Acolo era lumină neprihănită și strălucire fără margini, de nu puteai să-ți ridici ochii spre dansa. Marele Judecător sta pe un scaun de foc, încunjurat de cetele fără număr ale Serafimilor și Hêruvimilor. Alături cu ochi miloși Maica Domnului și Sfântul Petre

nepă la 5000 lei vagonul, soda caustică la 3000 lei vagonul, argintul subt formă de podoabe 100.000 lei vagonul, lucruri de aramă la 10.000 lei vagonul, piei tăbăcite la 2000 le. vagonul, încălțăminte de piele și orice alte materiale, afară de lemne, 500 le vagonul,

Logodnă. Natalia Frandez, profesoară, și Sabin Papp, inginer, logodiți. Felicitările noastre!

Din Râpa de sus. Mai săptămânile trecute poporul din Râpa de sus a primit, cu multă bucurie, vestea, că consiliul comunal ales pe vremea cărmuirii liberale a fost dizolvat pentru mânuire necorectă a averii comunale. În ziua de 6 Aprilie a. c. s'a făcut alegerea noului consiliu comunal. Pentru această alegere au fost depuse două liste. Una în frunte cu Grigore Bondrescu, naț.-țăr., și alta în frunte cu Ioan Șulariu, fostul primar comunal, adică o listă cu oamenii liberalilor. A reușit lista în frunte cu Grigore Bondrescu, lista liberală obținând, cu mare greu, cîncimea. Alegerea a fost condusă în cea mai desăvârșită cinste și ordine de către dl. consilier Iuliu Grismüller dela Judecătoria din Reghin. Cu prilejul acestei alegeri poporul din Râpa de sus și-a dovedit încă odată aripirea strânsă de partidul național-țărănesc, afirmându-și totodată dorința de-a conlucra cu guvernul de azi la propășirea țării. Avem cele mai bune nădejdi, că la alegerile comunale, cari vor avea loc în curând, în toate comunele, sătenii vor ști pune în fruntea comunelor pe cei mai aleși și destoinici fii ai comunelor.

Uneltiri comuniste. Se vede că comuniștii nu-și prea încheap în piele. Subt guvernul liberal nu și-au prea arătat colții din pricina stării de asediu cu ajutorul căreia cărmuiau liberalii. Guvernul național-țărănesc a șters starea de asediu și cenzura pentru a mântui țara de regimul asupritor cu ajutorul căruia au stăpânit liberalii. Comuniștii cred că se pot folosi de noua stare de lucruri din țara noastră pentru a începe, din nou, propaganda spre a-răspândi și în țara noastră otrava bolșevismului. Este lucru prea bine știut, că comuniștii primesc ajutoare dela stăpânirea bolșevică din Rusia și mai încasează și dela muncitorii din țară o mulțime de bani, pe cari conducătorii lor îi întrebuniază pentru preumblări din oraș în oraș și din sat în sat, făcând propagandă pentru răspândirea bolșevismului. Mai nou s'a întâmplat și în țara noastră o mișelie comunistă. Anume, în ziua de 7 Aprilie a. c. mai multe sute de comuniști s'au adunat în orașul Timișoara, unde au finit mai

multe adunări. Când adunările lor erau să ia sfârșit, autoritățile din Timișoara s'au pomenit că matadorii comuniști au adus la Timișoara cadavrul unui tovarăș comunist mort într-o temniță, căruia au vrut să-i facă o înmormântare tare pompoasă, voind să-l poarte pe toate ulițele Timișoarei. Poliția nu le-a dat voie să facă acest lucru. Când poliția și armata au voit să-i oprească să scoată pe mortul lor în stradă, mai mulți comuniști au impușcat asupra poliștilor și a soldaților, rănind greu pe mai mulți dintre ei. Deși poliția și armata puteau să-i impuște pe toți pentru această faptă mișelească a lor, totuși n'au făcut-o, ci au înconjurat casa în care erau adunați comuniștii și au arestat pe principalii matadori ai acestei mișelii comuniste. În urma acestei întâmplări guvernul a ordonat închiderea și pecetluirea tuturor localurilor unde comuniștii își țineau adunările și unel-teau împotriva statului român. În felul acesta comuniștilor li-s'a cam tăiat creanga de subt picioare. Și aceasta s'a întâmplat numai și numai din vina lor, deoarece n'au știut să se folosească cinstit și cuminte de regimul de libertate introdus în țara noastră de guvernul Maniu, ci au crezut că subt acest regim de libertate pot unelti mișelește împotriva statului nostru.

Inscrieri în partidul național-țărănesc. Zilele trecute s'au înscris în partidul național-țărănesc domnii Ion Petrovici și Mihail Manoilescu, foști miniștri averescani, împreună cu alți fruntași cari au părăsit partidul averescan.

Adunare. Duminecă, 21 Aprilie crt., organizația Reghin a partidul național-țărănesc a ținut o adunare populară în frunțașă comună Rușii-munți. Din Reghin au luat parte dl. deputat Dr. Alexandru Ceușianu și dd. Gh. Maior și Dr. Enea Popa. În fața unei mulțimi de popor cum nu s'a mai pomenit încă la nici o adunare ținută în această comună, dl. deputat Ceușianu a mulțumit vrednicului popor din Rușii-munți pentru sprijinul ce l-a dat, întotdeauna, partidului național-țărănesc, făcând, apoi, o lungă dare de seamă despre situația politică din țară. Dl. avocat Dr. Enea Popa a arătat cu cât de multe și mari greutăți are să se lupte partidul național-țărănesc pentru a putea îndrepta multele necazuri și rele lăsate în țară de cărmuirile liberale și averescane. Partidul național-țărănesc va ști, însă, să înlătore din calea sa toate piedecile și va îndeplini muncă folositoare pentru binele și propășirea țării. Amintind sătenilor că în curând va fi votată noua lege administrativă, dl. Dr. Popa a indemnă pe săteni, ca

musca ca turbată. Imi erau plini ochii și tot trupul. Și mă dureau ca săgețile împunsăturile lor. În drum ne-am fost oprit la o fântână. Și grozav mă chinuam acolo de muște. Dar acest străin, Sânger, trecător pe acolo, mi-a văzut năcazul. Și-a luat o creangă de răchită și, udându-o în apa fântânii, a alungat muștele din ochii mei, Doamne! Și mare ușureală mi-a făcut. Acum, eu, sfinte, simț că bună faptă e aceasta, căci fără să poată aștepta vre-un bine dela mine, cu inima curată mi-a făcut-o Judecă Doamne, eu făptura mi-am plinit mărturia.

Si s-a oprit aci blândul dobitoc. Iar pe fețele îngerilor și a Sfinților lui Dumnezeu a trecut o undă de lumină. Și s'a ușurat puțin și sufletul lui Sânger de jos.

Iar Maica Domnului a cuprins mâna Fiului său. Domnul sta gândit.

O clipă numai, căci s'a înălțat

apoi în tot cuprinsul cerului un glas aprins de rugăciune, un glas din mii de guri. Se ruga Maica Sfântă, cetele Sfinților, și toate leghioanele de îngerii.

— Iartă-i lui, Doamne! Iartă-i Pentru sfintele Tale patimi de pe cruce, Iartă-i.

Se rugau și toate mărturiile de osândă de mai înainte.

— Uităm toate strâmbătățile lui, Doamne, tot răul făcut nouă. Iartă-i

Și a închis Dumnezeu atunci Cerea vieții, dându-o lui Petru. Apoi, cu o mângăieșă nestimată de lacrimă în ochiul drept, a făcut semn Arhanghelului Gavril să ridice sufletul lui Sânger din țărână, zicând:

— Iartă să fie, pentru o faptă bună.

Așa spune povestea, pe care am auzit-o, când eram copil, dela un călugăr bătrân-bătrân, cu barba până în genunchi.

(Din volumul: De vorbă cu sătenii.)

în cea mai bună înțelegere frățească, fără ură și fără patimi, să se străduiască a pune în fruntea treburilor comunale pe cei mai vrednici și destoinici bărbați ai comunei, pentruca gospodăria și viața sufletească a comunei să propășească. De încheiere păr. Ciril Dumbrava (preotul local) a mulțumit dlui deputat Ceușianu și însoțitorilor săi pentru bunul obicei de-a ieși în mijlocul poporului nu numai în timpul alegerilor, ci și în timpul cât partidul se află la cârmă, făcând astfel o bună creștere politică a poporului nostru.

Tuturor acelor cari, cu ocaziunea trecerii la cele eterne a neuitatului nostru

Niculae Șuteu,

fost notar în Apalină, prin participare la înmormântare sau pe altă cale au împărlășit adanca noastră durere, adresându-ne cuvinte de mângăiere și îmbărbătare, — le exprimăm, pe această cale, cele mai sincere și călduroase mulțumiri.

Văd. Victoria Șuteu
și
Familia Roman.

Primăria orașului Reghin.

No. 1885—1929. 758

Publicațiune de licitație.

Se aduce la cunoștință publică, că în ziua de 24 Maiu 1929, la orele 10 în localul Primăriei orașului Reghin în camera No. 12 se va ținea licitație, conform art. 72-83 din legea contabilității publice, pentru furnizarea de 10 vagoane de lemne de foc (fag), pentru uzina electrică Reghin. Condițiunile se pot vedea la uzina electrică Reghin între orele oficioase.

Sunt invitați toți aceia, cari doresc a lua parte la această licitațiune să-și înainteze ofertele în plicuri sigilate și prevăzute cu garanța de 10% a prețului oferit, până la ora 10 a zilei fixate.

Reghin, la 17 Aprilie 1929.

Primar: I. Popescu.

Secretar: Graffius.

Primăria orașului Reghin.

No. 1886—1929. 759

Publicațiune de licitație.

Se aduce la cunoștință publică, că în ziua de 24 Maiu 1929, la orele 11 în localul Primăriei orașului Reghin în camera No. 12 se va ținea licitație, conform art. 72-83 din legea contabilității publice, pentru furnizarea revizitelor de scris și imprimatelor necesare uzinei electrice Reghin.

Condițiunile se pot vedea la uzina electrică Reghin între orele oficioase.

Sunt invitați amatorii, cari doresc a lua parte la aceasta licitație, ca să-și înainteze ofertele aparte pentru furniturile de mai sus, în plicuri sigilate și prevăzute cu garanța de 10% a prețului oferit până la orele 11 a zilei fixate.

Reghin, la 17 Aprilie 1929.

Primar: I. Popescu.

Secretar: Graffius.

Somațiune. 740

Tribunalul Mureș ordonând înscrierea lichidării în registrul firmelor a Firmei Fabrica de Căramidă și de olărie S. A. din Valea Mureșului, în virtutea art. 202 din Cod. com. somăm prin această pe toți creditorii, ca în termen de 6 luni socotite dela prezența să-și anunțe creanțele lor sub consecințele legale.

Petelea, la 20 Martie 1929.

Consiliul lichidatorilor
al Fabricii de Căramidă și
olărie S. A. din Valea
Mureșului în lichidare.

Primăria Reghin.

No. 1473—1929.

Publicațiune.

Se aduce prin aceasta la cunoștință celor interesați, că art. 13 din legea privitoare la constatarea morți presunute a celor dispăruți în timpul războiului și la regularea situațiunii juridice a patrimoniilor și a urmașilor lor s'a modificat, urmând ca cererile în materia suscitată să se poată introduce timp de 10 ani socotit dela 12 Decemvrie 1923. adică până la 12 Decemvrie 1933.

Cererea pentru constatarea morții prezumate a unei persoane dispărute va putea fi făcută de orice parte interesată sau din oficiu de ministerul public.

Cererea se va adresa judecătorului de ocol în circumscripția căruia dispărutul și-a avut ultimul domiciliu.

Reghin, la 8 Aprilie 1929.

Primar: I. Popescu.

Secretar: Graffius.

Primăria orașului Reghin.

No. 4407—1927. 754

Publicațiune de licitație.

Se aduce la cunoștință publică, că în ziua de 30 Aprilie 1929 la ora 10 a. m. se va ținea în localul Primăriei orașului Reghin, camera No. 8 licitație conform art. 72—83 din legea contabilității publice, din cauza urgenței cu termenul scurt, referitor la construirea unui pod peste Mureșului mort.

Elaboratul tehnic al lucrărilor, condițiunile detaliate și antemăsurătoarea se pot vedea zilnic între orele 11—12 la serviciul tehnic al orașului.

Sunt invitați toți aceia, cari doresc a lua parte la licitație, să-și înainteze ofertele în plicuri sigilate și prevăzute cu garanța de 10% a prețului oferit în număr până la ora 10 a zilei fixate.

Reghin, la 10 Aprilie 1929.

Primar: I. Popescu.

Secretar: Graffius.

No. G. 498/3—1929. 755

Publicație de licitație.

Subsemnatul portărel prin această publică, că în baza deciziunii No. 10920 1925 a judecătorie mixte Reghin în favoarea reclamantului, fonciera S. A. de Asig. Gen. reprezentat prin avocat Dr. Eugen Truția pentru incasarea creanței de

Lei și accesorii se ficsează termen de licitație pe ziua de 8 Maiu 1929, orele 11 a. m. la fața locului în Reghin unde se vor vinde prin licitație publică: mobile de casă în valoare de 12.500 Lei. În lipsă de concurenți și în caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 10 Aprilie 1929.

Fülöp Géza, portărel.

Primăria orașului Reghin.

No. 1768—1928. 756

Publicațiune de licitație.

Se aduce la cunoștință publică, că în ziua de 16 Maiu 1929, la ora 10 a. m. se va ținea în localul Primăriei orașului Reghin, camera No. 8 licitație conform art. 72-83 din legea contabilității publice, din cauza urgenței cu termen scurt, referitor la furnizarea de 100 buc. blane de stejar.

Condițiunile detaliate se pot vedea zilnic între orele 11—12 la Serviciul tehnic al orașului.

Sunt invitați toți aceia, cari doresc a lua parte la licitație, să-și înainteze ofertele în plicuri sigilate și prevăzute cu cararanța de Lei 3000 (treimii) în număr până la ora 10 fixate.

Reghin, la 11 Aprilie 1929.

Primar: I. Popescu.

Secretar: Graffius.